

**YETENEKLER,
MESLEKİ İLGI
VE
DEĞERLER**

MESLEK, HAYATIMIZA İLİŞKİN BİR ÇERÇEVE OLUŞTURUR. SAHİP OLUNACAK MESLEKLE ZAMANIMIZI NASIL GEÇİRECEĞİMİZ; ÇALIŞMAYA NE KADAR ZAMAN HARCAYACAĞIMIZ, ÖZEL YAŞAMIMIZA NE KADAR ZAMAN AYIRABİLECEĞİMİZ GİBİ YAŞAMIMIZLA İLGİLİ BÜYÜK ÖNEM ARZ EDEN DURUMLAR NETLEŞİR.

BELLİ BİR EĞİTİM İLE KAZANILAN, SİSTEMLİ BİLGİ VE BECERİLERE DAYALI, İNSANLARA YARARLI MAL ÜRETMEK, HİZMET VERMEK VE KARŞILIĞINDA PARA KAZANMAK İÇİN YAPILAN, KURALLARI BELİRLENMİŞ İŞE MESLEK DENİR.

MESLEĞİMİZ SAYESİNDE ELDE EDECEĞİMİZ MADDİ KAZANÇ, HEDEFLERİMİZİ GERÇEKLEŞMEK İÇİN BİR ARAÇ OLUR

ÖZETLE MESLEK SEÇİMİ AYNI ZAMANDA HAYATIMIZIN BİÇİMİNİ DE SEÇMEK OLARAK DEĞERLENDİRİLEBİLİR.

MESLEKİ GELİŞİM

Meslek seçimi bir anda verilen kararla Őekillenen bir sũreę olmayıp tam tersine yıllar sũren bir gelişim sürecinin sonunda oluşur ve meslek seçimi süreci çeşitli faktörlerden etkilenir.

Bu sunumda meslek seęimine etki eden;

- **Yetenekler**
- **Mesleki ilgi**
- **Değerler**

faktörleri işlenecektir.

Ayrıca mesleki gelişiminizi destekleyici öneriler sunulacaktır.

YETENEK

BİR KİMSENİN BİR ŞEYİ ÖĞRENME VE YAPABİLME GÜCÜNE DENİR.

YETENEKLERİMİZ, ANNE-BABAMIZDAN GENETİKSEL OLARAK ALDIĞIMIZ GENOM İLE YANI KROMOZOMLARLA BİZE AKTARILAN; DOĞUŞTAN SAHİP OLDUĐUMUZ ÖZELLİKLERİMİZDİR.

YETENEKLERİMİZ KALITSAL ÖZELLİKLER TAŞIMALARININ YANINDA AYNI ZAMANDA ÇEVRESEL KOŞULLARIN ETKİSİYLE VE EĞİTİMLE GELİŐTİRİLEBİLEN YAPIDADIRLAR.

NELERİ YAPABİLİRİM? & NELERİ YAPMAKTA İYİYİM?
SORULARI, YETENEKLİ OLUNAN ALANLARIN ANLAŞILABİLMESİ, KEŞFEDİLEBİLMESİ İÇİN SORULABİLİR.

YETENEK VE BECERİ

Birbirine yakın anlamda olan kavramlardır.
Çoğu zaman farkında olmadan birbirlerinin yerine kullanılırlar fakat ikisi arasında ince bir fark vardır.

Yetenek

- Yetenek, bireyin performansına yansıtacağı potansiyeldir.
- Yeteneğin oluşmasında kalıtsal özelliklerin etkisi daha fazladır.
- Yetenek doğuştan gelir.
- Herhangi bir alanda yetenekli olunabilir.
Sözel yetenek, sayısal yetenek, resim yeteneği, müzik yeteneği, spor yeteneği...

Beceri

- Beceri, bireyin ondan istenen işi yapabilecek düzeyde olması anlamına gelir.
- Beceride ise çevresel koşulların etkisi daha fazladır.
- Beceri kazanmak yetenekli olmayı gerektirir ve zaman isteyen bir durumdur.
- Yetenekli olunan alanda beceri sahibi olunabilmesi için o alana ilgi duyulması ve o alanla ilgili faaliyetlere zaman ayrılması gerekir.

BECERİ; POTANSİYEL, İLGI VE KOŞULLARIN ETKİLEŞİMİ SONUCUNDA ULAŞILAN NOKTAYI GÖSTERİR.

YETENEK ALANLARI

Sözel-Dilsel Zeka

Akademik başarıyla ilişkili olan genel zekanın temel unsurudur.

Okuma, yazma, dinleme, konuşmada kelimeleri etkili kullanma yeteneğidir.

Mantıksal-Matematiksel Zeka

Genel zekanın temel unsurlarından biridir.

Hesaplama becerisi, mantıksal nedensellik ilişkisi kurma, karmaşık problemleri çözme becerilerini kapsar.

Müziksel Zeka

Sesin ritim ve tınısına ayrıca sesin duygusal boyutuna duyarlı olmayı gerektiren becerileri kapsar.

Kinestetik-Görsel-Bedensel Zeka

Bu zeka türü bedensel etkinliklerde başarılı olmayı sağlar. Görsel, bedensel, sportif becerileri ve dikkat, kontrol, çeviklik gibi özellikleri kapsayan zeka türüdür.

Uzamsal Zeka

Dünyayı doğru algılamayı gerektiren; cisimlerin uzaydaki biçimlerini algılama, cisimleri iki veya üç boyutlu olarak görebilme, geometrik şekilleri farklı açılardan anlama gibi yetileri kapsar.

Doğa Zekası

Bitkiler, hayvanlar ve jeolojik doğal varlıklara empati duymak, onlara duyarlı davranmak ve onları anlamak gibi özellikler doğa zekası gelişmiş bireylerin özellikleridir.

İçsel Zeka

Bu zeka türü, insanın kendisini bilmesini, anlamasını sağlar. İnsanın kendisini takdir etmesi, amaç belirlemesi, kendini ayarlaması, duygusal ve bireysel öz yönetimi sağlama gibi hayati fonksiyonları vardır.

Kişilerarası Zeka

Bireyin diğer insanları anlamasını ve onlarla başarılı ilişkiler kurabilmesini sağlar. Bireysel farklılıkları görebilme, kendini ve diğerlerini motive etme gibi özellikleri vardır.

İnsan zekasının tek bir boyutu yoktur.

8 temel zeka (yetenek) alanı ve

her bir zeka türünün beyin yapısı içinde kendine özgü bir işleyişi vardır.

YETENEK ALANLARINA GÖRE MESLEKLER

Sözel-Dilsel Zeka <ul style="list-style-type: none"> •Şairler •Gazetecilik •Öğretmenlik •Psikologluk •Psikolojik Danışmanlık	Mantıksal-Matematiksel Zeka <ul style="list-style-type: none"> •Matematik Öğretmeni •Mühendisler •Mantık Bilimciler •Felsefeciler	Müziksel Zeka <ul style="list-style-type: none"> •Bestekarlık •Piyanist •Gitarist •Vokalist •Baterist	Kinestetik-Görsel-Bedensel Zeka <ul style="list-style-type: none"> •Aktörlük •Oyunculuk •Film Yönetmenliği •Sporcular •Dansçılar •Beyin Cerrahı •Elmas Kesiciler
Uzamsal Zeka <ul style="list-style-type: none"> •İç Mimarlar •Görsel Tasarımcılar •Grafik Tasarımı •Harita Mühendisliği •Araba Tamircisi	Doğa Zekası <ul style="list-style-type: none"> •Çiftçiler •Ziraatçılar •Veteriner Hekimler •Doğa Bilimciler	İçsel Zeka <ul style="list-style-type: none"> •Pilotluk •Polislik •Yazarlık •Danışmanlık •Öğretmenlik	Kişilerarası Zeka <ul style="list-style-type: none"> •Yöneticilik •Liderlik •Satış Danışmanlığı •Öğretmenlik •Psikologluk •Psikolojik Danışmanlık

Yukarıda, 8 temel zeka (yetenek) alanlarında bir veya birden fazla gelişmiş düzeyde zekaya sahip olan bireylerin uyumlu olabilecekleri meslekler sıralanmıştır...

**HER MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ BAZI YETENEK ALANLARI, BECERİLER VE ÖZELLİKLER VARDIR.
ÖRNEĞİN TERZİLİK MESLEĞİ GÖRSEL ALGILAMA, DİKKAT YETENEĞİ VE HASSAS EL BECERİLERİNE
SAHİP OLMAYI GEREKTİRİR.
POLİSLİK MESLEĞİ ÜST DÜZEYDE DİKKAT YETENEĞİ VE ÖZ KONTROL, SABIRLILIK GİBİ
ÖZELLİKLERİ GEREKTİRİR.**

İLGİ

**BİREYİN BİR FAALİYETTEN HOŞLANMA VE HAZ ALMA (DOYUM SAĞLAMA);
FAALİYETİ SEVİP - SEVMEME; DERECESİDİR.**

**HERHANGİ BİR AKTİVİTEYİ İSTEYEREK, ZEVK ALARAK YAPIYORSAK,
BİRÇOK FAALİYET ARASINDAN BELİRLİ BİRKAÇ FAALİYETİ SIKLIKLA
TERCİH
EDİYORSAK BU AKTİVİTELER VE FAALİYETLERE İLGİ DUYUYORUZ
DEMEKTİR.**

**ÖRNEĞİN, BOŞ ZAMANINIZDA YAPILABİLECEK ONLARCA UĞRAŞI
ARASINDAN
SIKLIKLA ŞİİR EZBERLEYİP, KİTAP OKUYORSANIZ EDEBİYATA İLGİ
DUYUYORSUNUZDUR.**

**NELERİ YAPMAKTAN HOŞLANIRIM ? & NELERİ SIKLIKLA YAPARIM ?
SORULARI, İLGİ DUYULAN ALANLARIN ANLAŞILABİLMESİ,
KEŞFEDİLEBİLMESİ İÇİN SORULABİLİR.**

İLGİ ALANLARI

Temel Bilimler İlgisi: Fen bilimlerinin (fizik, kimya, biyoloji) konusu olan doğal olayları incelemek, matematik konuları ile uğraşmak gibi davranışlarda kendini gösteren bir ilgi alanıdır. Bu alana ilgisi olan kişiler tıp, veterinerlik ve mühendislik gibi uygulamalı alanlarda bilimsel çalışmalar yapmaktan doyum sağlayabilirler.

Sosyal Bilimler İlgisi: Sosyal olayları incelemek ve nedenlerini araştırmak gibi davranışları ifade eden ilgi alanıdır. Sosyal bilim ilgisi yüksek olan kişiler hukuk, siyaset bilimler, sosyoloji, psikoloji, ilahiyat gibi alanlarda doyum sağlayarak çalışabilir.

Mekanik İlgisi: Çeşitli alet ve makineleri üretmek, çalıştırmaktan veya onarmaktan hoşlanmak gibi davranışları ifade eder. Makine ve elektrik-elektronik mühendisliği, bu alana ilgi duyan kişilerin uyumlu olarak çalışabileceği alanlar olarak sayılabilir.

İLGİ ALANLARI

İkna İlgisi: Duygu ve düşünceleri başkalarına iletme isteği ve belli bir amaca ulaşmak için insanları etkileme gibi davranışları içeren ilgi alanıdır. Bu alanla ilgili meslekler gazarlık, gazetecilik, diplomatlık, din görevliliği olarak sayılabilir.

Ticaret İlgisi: Alım satım işleri ile uğraşma, ticaret yolu ile kar elde etme, bir malı müşteriye tanıtmaya ve satmaya gibi faaliyetlerde ifadesini bulan ticaret ilgisi pazarlama ve reklamcılık programları ile yakından ilişkilidir. Ancak ticarete ilgi duyan kişiler, hangi alanda yetişmiş olursa olsunlar, bir gün meslekleri ile ilgili ticari bir faaliyete girişebilirler. Örneğin, bir ziraat mühendisi, ziraat aletleri ya da ilaçları satan bir ticarethane açabilir.

İş Ayrıntıları İlgisi: Küçük ayrıntılara dikkat edebilme ve bu ayrıntılar üzerinde çalışmaktan hoşlanma olarak ifade edilebilir. Her işi günü gününe yapma, bir gazıyı ya da hesabı ince eleğip sık dokuyarak kontrol etme, her şeyi düzenli tutma gibi davranışları ifade eder. Muhasebe, sekterlik gibi meslekler bu alana ilgi duyan kişilerin uyumlulukla çalışabileceği alanlar olarak söylenebilir.

İLGİ ALANLARI

Edebiyat İlgisi: Akıcı konuşma ve yazma, şiir okuma, kitap okumaktan zevk alma, edebî eser üretmeye ilgi duyma gibi davranışlarla ifade edilir. Bu alana ilgi duyan kişilerin Türkçe, edebiyat, alanında, basım-yayın sektöründe uyumlu bir şekilde çalışabilecekleri söylenebilir.

Güzel Sanatlar İlgisi: Resim, heykel gibi plastik sanatlar ve el sanatları ile ilgili eserleri incelemek veya bu tür eserler ortaya koymak gibi davranışlarda ifadesini bulur. Sanat ile ilgili yükseköğretim programları bu alana ilgi duyan kişiler için uygun olabilir.

Müzik İlgisi: Müzik dinleme, müzik aleti çalma ve müzik parçaları besteleme gibi davranışlarla kendini gösteren bir ilgidir. Bu alana ilgi duyan kişiler için konservatuvarların müzik bölümleri uygun eğitim alanı olabilir.

Sosyal Yardım İlgisi: Zayıf, göksal, sakat ve hasta insanlara yardım etme veya insanların sıkıntılarını azaltmayı sağlamaya, problemlerini çözmeye çalışma gibi davranışları ifade eder. Sosyal hizmetler, rehberlik ve psikolojik danışmanlık, psikoloji, tıp, çocuk gelişimi ... bu ilgi alanıyla uyumlu meslekler olarak sıralanabilir.

**İLGİ DUYDUĞUMUZ ALAN
YETENEKLERİMİZ, MESLEK DEĞERLERİMİZ , KİŞİLİK ÖZELLİKLERİMİZ İLE UYUŞURSA VE
BU UYUMLULUK İÇİNDE OLAN MESLEKLERDEN BİRİNE YÖNELİRSEK SONUÇ OLARAK
YAPACAĞIMIZ İŞTEN ÇOK YÜKSEK OLASILIKLA MUTLULUK DUYAR, DOYUM SAĞLARIZ.**

MESLEK DEĞERLERİ

DEĞERLER, ULAŞMAK İSTEDİĞİMİZ HEDEFLERE ATFETTİĞİMİZ ÖNEMİ İFADE EDER.

BİR MESLEĞİ BİZİM İÇİN DEĞERLİ KILAN ÖZELLİKLERE İSE MESLEK DEĞERLERİ DENİR.

BAŞKA BİR İFADEYLE MESLEK DEĞERLERİ; BİR MESLEĞE GİRME SONUCUNDA O MESLEĞİN GETİRİLERİNDEN ELDE EDİLEN DOYUMDUR.

MESLEKTEN BEKLENTİLERİM NELER? & MESLEĞİN GETİRİLERİ NELER?
SORULARI, MESLEK DEĞERLERİNİN ANLAŞILABİLMESİ VE KEŞFEDİLEBİLMESİ İÇİN SORULABİLİR.

MESLEĞİN KAZANÇ DURUMU, SOSYAL GÜVENCESİ, KAZANDIRDIĞI TOPLUMSAL SAYGINLIK BAZI MESLEK DEĞERLERİDİR.

- MESLEK DEĞERLERİMİZLE UYUMLU BİR MESLEĞİ SEÇMEK, YAPTIĞIMIZ İŞTEN DOYUM SAĞLAMAK VE İŞİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ AÇISINDAN OLDUKÇA ÖNEMLİDİR.
- HER MESLEĞE ATFEDİLEN DEĞER BİREYDEN BİREYE DEĞİŞİR.
- BİR MESLEĞİN CAZİP YANI BİRİSİ İÇİN YÜKSEK KAZANÇ İKEN BAŞKASI İÇİN GÜVENCE, BİR DİĞERİ İÇİN YETENEĞİNİ KULLANMASINA OLANAK TANIMASI VEYA BAŞKA BİRİ İÇİN İŞİN SAYGINLIĞI OLABİLİR.

meslek Değerleri

MESLEK DEĞERLERİ

Bireyin sahip olduğu yetenek ve becerileri işinde kullanabilme olanağı bulması.

Yetenekleri Kullanma

İşin yeniliklere açık olması, özgün şeyler ve düşünceler keşfetme, tasarlama ve bunları uygulayabilme olanağı bulması.

Yaraticılık

Bağımsız olabilme, işini başkalarına bağımlı ; emre tabi olmadan istediği gibi yapabilme.

Bağımsızlık

Çalışma saatlerini bireyin kendisinin belirleyebilmesi, gerektiğinde ofise gelmeden de çalışma imkanının olması.

Esnek Çalışma Saatleri

İşin yalnız başına çalışmayı gerektirmesi.

Yalnız Çalışma

MESLEK DEĞERLERİ

Özel Yaşam

İşin kişinin özel yaşamına zaman ayırabilme olanağı tanınması.

İş Sükûneti

İşin sakin ve huzurlu bir ortamda; stres ve gerginlikten uzak bir ortamda icra edilmesi.

Değerlerle Uyuşum

Yapılan işin bireyin inanç, değer ve düşünceleriyle uyuşması.

Macera

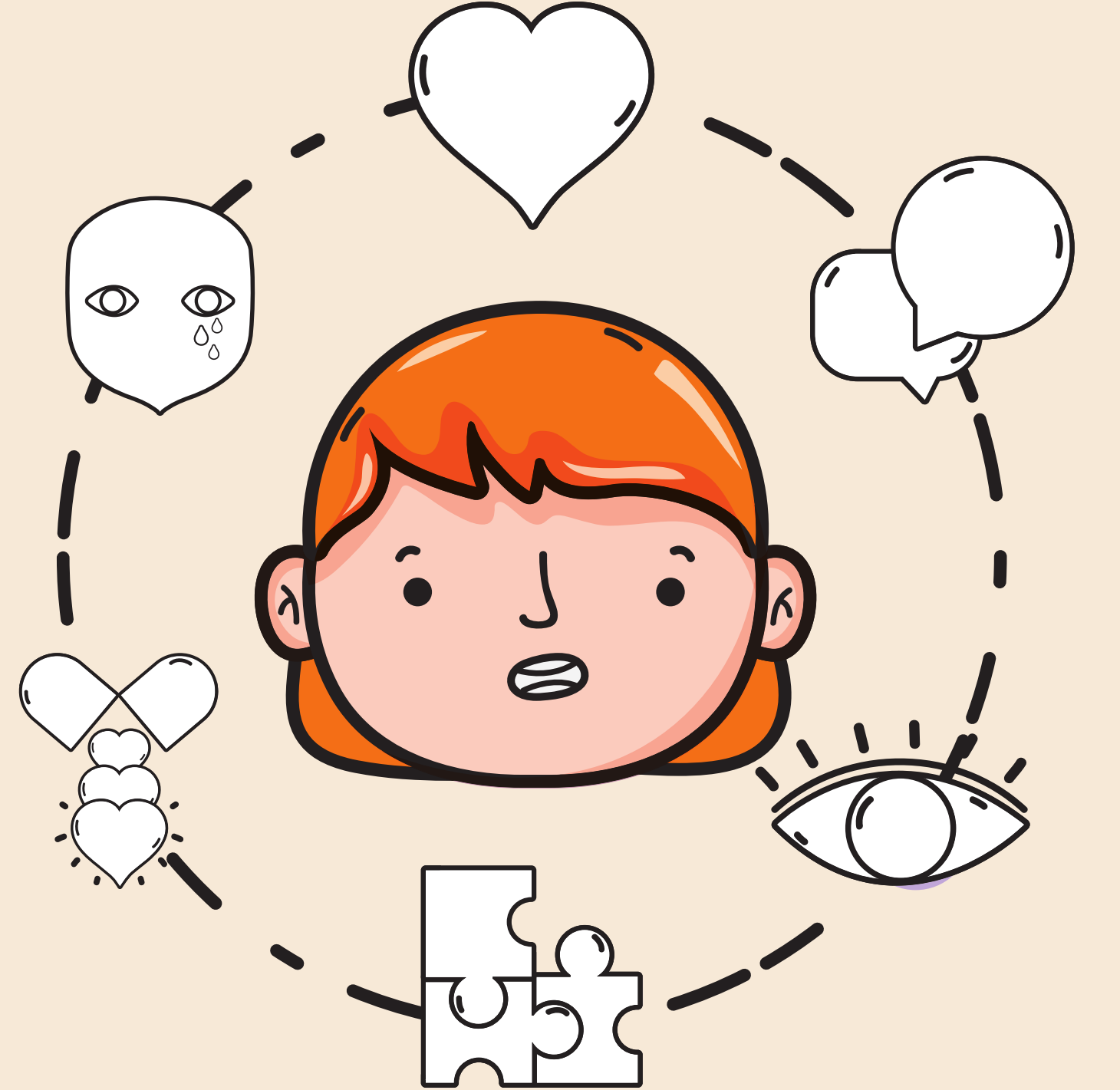
İşin tehlikeli, ilginç ve çetrefilli durumlarla karşılaşabilme olanağı tanınması.

Üniforma Giyme

Üniforma giyilen bir iş sahibi olma. (Subaylık, hakimlik, doktorluk)

**MESLEKİ GELİŞİMİMİZE KATKI
SAĞLAYACAK
DEĞERLERİ VE İLKELERİ;
AZMI;
KARARLILIĞI;
PES ETMEMEYİ VE MOTİVE OLMAYI,
PLANLI-PROGRAMLI OLMAYI,
AMAÇ-HEDEF OLUŞTURMAYI,
ZAMANI İSRAF ETMEMEYİ,
VERİMLİ DERS
ÇALIŞMAYI....
ÖĞRENMELİ VE BU DEĞERLERİ VE
İLKELERİ UYGULAYARAK MESLEKİ
GELİŞİMİMİZE KATKI SAĞLAMALIYIZ.**

**SON OLARAK;
HEPSİNDEN ÖNEMLİSİ
BAŞTA AHLAKLI VE İYİ BİR BİREY OLMALIYIZ.
BU NOKTADA YARDIMSEVERLİK, MERHAMET,
EMPATİ, SABIR, ADALET,
SEVGİ, SAYGI.. GİBİ EVRENSEL VE KÜLTÜREL
DEĞERLERİMİZİ KAVRAYIP BU
DEĞERLER ÇERÇEVESİNDE DAVRANIŞLARIMIZA
YÖN VERMELİYİZ.**

**ÖZETLE;
İYİ BİR MESLEĞE SAHİBİ OLMADAN ÖNCE İYİ
BİR İNSAN OLMALIYIZ...**

**HAYATTA YAPACAĞINIZ SEÇİMLERDE
YÜZÜNÜZÜN HEP GÜLMESİNİ VE
BAŞARILI BİR KARIYERİNİZİN OLMASINI DİLİYORUM.**

